

عنوان مقاله:

تاثیر روابط بینامتنی داستان بلند مار و مرد در جلب مشارکت مخاطب در جریان خوانش متن (با در نظرگیری نقش شخصیت زن در خوانش بینامتنی اثر)

محل انتشار:

فصلنامه زن در فرهنگ و هنر، دوره 16، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

شاهرخ امیریان - استادیار گروه هنر و معماری، دانشکده هنرهای تجسمی و مطالعات عالی هنر، دانشگاه تهران، ایران

یعقوب آزند - استادیار گروه هنر و معماری، دانشکده هنرهای تجسمی و مطالعات عالی هنر، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

داستان بلند مار و مرد (۱۳۵۵-۱۳۵۷) اثری از سیمین دانشور است که براساس روایت های اسطوره ای، متون مقدس و روایت های مذهبی نوشته شده است. مبنای نظری این نوشتار در مطالعه و بررسی سهم بینامتنی روایات مذکور در ساخت و پرداخت آن اثر ادبی، تعریف نظری لوران ژنی از مفهوم بینامتنیت در مقاله «راهبرد اشکال» است که در آن، در تفاوت دریافت خود از بینامتنیت (معروف به بینامتنیت نرم) و بینامتنیت ژولیا کریستوا (معروف به بینامتنیت سخت) پیشنهاد می کند: زمانی باید از بینامتنیت سخن به میان آورد که بتوان عناصری فراتر از واحد لغوی از متن پیشین را در متن جدید بازبازی کرد. به عبارت دیگر ارتباط متن های مورد نظر، فراتر از ارتباط واژگانی و روابط صوری است. ژنی ارتباط بینامتنی دو متن را نه با جمع مبهم و مرموز تاثیرات یکی بر دیگری، بلکه با میزان ارتباط درونی دو متن با یکدیگر و چگونگی نفوذ و تاثیرگذاری یکی بر دیگری مرتبط دانسته و بر دو نوع بینامتنیت قوی و ضعیف تاکید می کند. از نظر او، زمانی که دو متن دست کم از دو جنبه صوری و مضمونی با هم ارتباط داشته باشند، بینامتنیت قوی و زمانی که ارتباط متون با یکدیگر در یکی از این دو سطح متوقف شود، بینامتنیت ضعیف برقرار می شود. پژوهش حاضر از حیث نوع، مطالعه ای کیفی محسوب می شود. داده های مطالعاتی جستار از منابع کتابخانه ای مهیا شده است. پردازش تحلیل داده ها با روش توصیفی-تحلیلی انجام می شود. جستار در نتیجه با رابطه جویی کاربردی شخصیت زن و بینامتنیت، متن مار و مرد را از دیدگاه خوانش مخاطب بارت تبیین می کند.

کلمات کلیدی:

بینامتنیت ضعیف، بینامتنیت ژنی، داستان هیوط، دیدگاه خوانش متن، متن نوشتاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2035967>

